

Verkenning met ITH omtrent eerste en tweede windpark

Aanwezig bij de gesprekken:

- Informatuur: Hans Martijn Ostendorp
- Namens CDA: Erik Jan Visser, Kees van Dalen
- Namens GroenLinks: Hilde de Groot, Willy van der Luit
- Namens ITH: Willem van Zandbergen, Mark Honkoop
- Ambtelijk ondersteuner: Inez Derks

Bron: verslag CDA – GL – ITH 3 april 2018

De heer Visser merkt op dat er nog steeds weerstand tegen het windpark bestaat. Het CDA vindt dat de windmolens gewoon moeten draaien. Nu komt er een proef om te kijken of de molens met een ander draaielement meer kunnen draaien en er minder overlast is. Het CDA heeft zorgen of het met ITH op één lijn kan komen.

In aanvulling hierop zegt mevrouw De Groot dat eventuele verplaatsing en de maatwerkvoorschriften een punt vormen. De vraag is hoe daarmee om te gaan.

De heer Ostendorp merkt op dat de fracties breed het beeld delen dat de windmolens effectiever moeten draaien.

De heer Zandbergen zegt dat praten over alleen de windmolens een verenging van de duurzaamheidsdoelstelling betekent. Het windmolendossier gijzelt het duurzaamheidsdossier. Het proces rond het windpark is niet goed verlopen. Het heeft tweespalt op de locatie en ook elders in Houten teweeg gebracht. Daarmee is het onderwerp controversieel geworden. Het dossier moet opgebroken worden. ITH ziet dat vooral zo: er moet naar verschillende scenario's worden gekeken, vanuit een integrale benadering. Dat kan door een tweede windpark, niet in de buurt van woningen. En er moet vooraf draagvlak gecreëerd worden door transparantie en inspraak. Op die manier krijg je de inwoners mee. De mogelijkheid om een windmolen te verplaatsen naar het tweede windpark is nog steeds een optie en in elk geval een onderzoek waard. Er zijn zeker goede inspanningen verricht door Van Liere, maar de tweespalt is er nog steeds.

De heer Visser geeft aan dat hij denkt dat de mensen niet zo bang zijn voor een tweede windpark. Alleen als het echt dichtbij komt schieten ze in de weerstand. Verplaatsing is een op zich een creatieve gedachte, maar wat gebeurt er als we daar niet uitkomen? En de vraag is ook wat er met de uitkomst van de proef gebeurt. (...)

De heer Van Dalen merkt op dat voorkomen moet worden dat er weer onderzoek wordt gedaan.

De heer Zandbergen merkt op dat ITH vier jaar geleden vrij snel buiten de coalitie is gehouden. Zelfs zonder ITH is het niet gelukt om een doorbraak in het windmolendossier te bereiken.

De heer Van Dalen zegt dat dit ook te maken heeft met de rol van ITH.

Mevrouw De Groot zegt het er mee eens te zijn dat de windmolens de agenda gijzelen, maar daar heeft de oppositie ook aan bijgedragen. De vraag is of de maatwerkvoorschriften na de proef van tafel kunnen.

De heer Zandbergen zegt dat dat op zich zou kunnen, maar hij roept ertoe op om inventiever naar het dossier te kijken.

De heer Visser bevestigt dat een innovatieve aanpak zeker moet. Hij wil echter van ITH weten waar zij mee in kunnen stemmen.

De heer Zandbergen zegt dat het niet alleen over de duurzaamheidsdoelstelling moet gaan, maar vooral ook over inwonersparticipatie.

Op de vraag van de heer Visser hoe ITH dat dan wil doen, antwoordt de heer Zandbergen dat de vraag is wat te doen als de overlast toeneemt. De burgers moeten er vooraf bij betrokken worden. De aanpak moet innovatief zijn, zowel qua technologie als naar de bewoners toe. Ze zouden tegemoet gekomen moeten worden.

Mevrouw De Groot merkt op dat Van Liere al van alles heeft aangeboden aan de omwonenden, zoals meer beplanting en geluidsisolatie van de woningen. Dat aanbod staat nog steeds. De vraag is wat je dan nog meer kunt doen, temeer omdat 90 procent van de klachten van één persoon komen. GL vindt dat de molens meer moeten draaien en dat er iets tegen de overlast gedaan moet worden. Er moet wel een keer een streep gezet worden.

De heer Zandbergen zegt dat hij vindt dat de kwestie opengemaakt moet worden. Er moet een geste naar de omwonenden gemaakt worden om van daaruit door te kunnen naar een tweede windpark.

De heer Van Dalen zegt concreet van ITH te willen weten wat er met de maatwerkvoorschriften moet gebeuren en wat er moet gebeuren als verplaatsing geen optie is.

De heer Ostendorp voegt hieraan toe dat CDA en GL in de komende periode zichtbaar tot een tweede windpark willen komen.

De heer Zandbergen zegt dat ITH daar wel in mee wil bewegen. Op die manier zou bereikt kunnen worden dat het huidige windpark in de vergetelheid raakt. En dat het ook op een goede manier kan. Voorwaarde is dat het vanaf het begin goed opgepakt wordt en dat er draagvlak is. Natuurlijk kan je daarbij niet 100 procent van de inwoners tevreden stellen.

(...)

Je moet acceptatie van de windmolens bereiken door vooraf de weerstand door middel van participatie te minimaliseren.

Mevrouw Van der Luit vraagt hoe dit standpunt zich verhoudt tot de tekst van het verkiezingsprogramma.

De heer Zandbergen zegt dat de tekst stevig lijkt, maar dat dit in verhouding tot vorige programma's wel meevalt. ITH vindt wel dat zonnevelden veel meer de toekomst hebben. Maar op de vraag of ITH voor een tweede windpark is kan volmondig ja gezegd worden.

De heer Ostendorp concludeert dat ITH ja zegt tegen effectiever draaien van het huidige windpark én tegen een tweede windpark.

De heer Van Dalen geeft aan nog meer duidelijkheid te willen over wat er volgens ITH met het huidige park moet gebeuren als het tweede er niet komt. En of ITH dan nog steeds wil dat er een windmolen wordt verwijderd.

De heer Zandbergen zegt dat het voor ITH lastig wordt als er én coûte que coûte een tweede windpark moet komen én het bestaande park voluit moet draaien.

Mevrouw De Groot constateert dat het verschil dus niet zozeer zit in het tweede windpark, maar dat ITH daar alleen mee in kan stemmen als er iets met het huidige park gebeurt. De vraag is wat ITH dan precies wil.

De heer Van Dalen voegt hieraan toe dat er al heel veel is gebeurd om de omwonenden tegemoet te komen.

De heer Zandbergen zegt dat het nodig is om een doorbraak te forceren. Dat kan door een goed participatietraject voor een tweede windpark in combinatie met een geste naar de omwonenden van het huidige park.

Mevrouw De Groot vraagt wat je de omwonenden dan buiten het eerdere aanbod nog meer zou kunnen aanbieden.

De heer Ostendorp vraagt of verplaatsing van een paal nog een optie is.

De heer Visser geeft aan dat het gesprek wat hem betreft niet de goede kant opgaat. Participatie is zonder meer belangrijk. Het kan echter niet zo zijn dat er pas aan een tweede windpark begonnen kan worden als er een oplossing is voor het eerste. Primair moeten de huidige drie windmolens maximaal rendement opleveren. En na de proef moet nog eens goed gekeken worden naar de maatwerkvoorschriften. Stel dat Eneco straks zegt dat ze de drie bestaande molens willen verplaatsen naar het nieuwe windpark, dan zou dat heel mooi zijn. Het één kan echter niet een voorwaarde voor het ander zijn.

De heer Zandbergen zegt dat het hem niet gaat om een koppeling in de tijd. Er hoeft dus niet gewacht te worden met het tweede windpark.

Mevrouw De Groot zegt te denken dat partijen ernaar toe moeten dat ITH na de proef bereid is een handtekening te zetten onder het afschaffen of aanpassen van de maatwerkvoorschriften.

De heer Zandbergen vraagt wat daar dan tegenover zou staan.

Mevrouw De Groot antwoordt dat het aanbod van maatregelen als bomen planten en isolatie nog steeds staat.

De heer Ostendorp vraagt op ITH het punt van de maatwerkvoorschriften kan weggeven.

De heer Zandbergen antwoordt dat dat kan als er later een tweede park komt waar een paal naartoe verplaatst kan worden. Er moet in elk geval een symbolische geste naar de achterban gemaakt worden.

Mevrouw De Groot merkt op dat ten eerste de gemeente niet gaat over verplaatsen van windmolens en dat er ten tweede geen valse verwachtingen gecreëerd moeten worden. Op die manier houd je de wond open. Daar zegt zij moeite mee te hebben. Als Eneco zelf besluit tot verplaatsing is het prima. maar dat kan de gemeente niet zeggen of onderzoeken. Er moet nu een pleister worden geplakt en dan moet het tweede windpark er komen.

De heer Zandbergen zegt dat het dan gaat over de dikte van de pleister. Daar kan ITH in meegaan.

De heer Visser zegt dat het CDA erin mee kan gaan voor zover het gaat om in het verleden gedane beloften, maar dat daar niet nog van alles bij moet komen.

Mevrouw De Groot wijst erop dat de wond wel weer een beetje opengaat als je iets gaat doen aan de maatwerkvoorschriften.

De heer Zandbergen zegt dat hij wil dat daar dus nog iets tegenover komt te staan, al weet hij ook niet wat.

De heer Ostendorp verifieert of het ITH om de dikte van de pleister gaat en om hoe te innoveren.

De heer Zandbergen zegt dat ITH bereid is om een beweging te maken, maar dat ze daar dan wel een verhaal bij moeten hebben. Wat dat concreet moet zijn, zegt hij niet te weten. Op het moment dat de maatwerkvoorschriften anders moeten, wil ITH wel een dikkere pleister.

De heer Van Dalen zegt het eerste en tweede windpark niet gescheiden te willen benaderen. Beide zijn nodig; in Houten en niet op zee.

De heer Zandbergen zegt dat ITH het gek blijft vinden dat windmolens in dichtbevolkt gebied met weinig wind geplaatst worden in plaats van op zee. Dat is een postzegelaanpak. Hij vraagt zich af waarom er niet meer samengewerkt wordt tussen gemeenten.

De vraag van de heer Ostendorp of ITH instemt met een tweede windpark beantwoordt de heer Zandbergen nogmaals met ja.

De heer Visser voegt hieraan toe dat er gezocht moet worden naar een betere plek dan bij de Goyerbrug voor het tweede windpark, mét inwonersparticipatie.

Mevrouw De Groot merkt op dat de provincie er ook wel een beetje klaar mee is. Voor GL is de locatie Goyerbrug niet hard, maar de kans bestaat dat na onderzoek blijkt dat dit toch de meest geschikte plek is. Erop terugkomen is voor de omwonenden nóg vervelender. GL is bovendien bang dat het onderzoek te lang gaat duren.

De heer Visser zegt dat het onderzoek niet heel lang hoeft te duren. Er is steeds gezegd dat er eerst lessen geleerd moeten worden uit het eerste windpark en dat van daaruit draagvlak gecreëerd moet worden en het proces verbeterd moet worden. Er kan een snelle scan van geschikte locaties plaatsvinden. Dan kan bij de omwonden draagvlak worden gecreëerd. Het zal om zo'n 3 plekken gaan. Bij de A27 is een optie. En de Goyerbrug blijft ook mogelijk. Het moet wel prioriteit hebben.

Mevrouw De Groot zegt dat GL zich in deze aanpak kan vinden.

Mevrouw Van der Luit zegt dat de locatie Goyerbrug wel in de verdere verkenning tussen partijen moet worden meegenomen.

De heer Visser vult aan dat het ook in het verwachtingsmanagement mee moet worden genomen.

De heer Ostendorp concludeert dat in het collegeprogramma kan komen dat dit college voor meer windenergie gaat.

Mevrouw Van der Luit vraagt de heer Zandbergen hoe hij de fractie mee gaat krijgen. (...)

De heer Zandbergen antwoordt dat als deze keuze wordt gemaakt dat ITH er dan ook voor gaat, (...)

Op de vraag van de heer Ostendorp of er met betrekking tot de windparken voldoende het gevoel is dat eruit te komen is, reageren alle onderhandelaars instemmend.

Bron: verslag CDA – GL – ITH, 5 april 2018

Terugkoppeling fracties

De onderhandelaars hebben wat besproken is tijdens het verkennende gesprek van 3 april voorgelegd aan hun fracties. De heer Ostendorp vraagt naar de reacties van de fracties.

GroenLinks

Mevrouw Van der Luit en mevrouw De Groot geven aan dat zij woensdagochtend 4 april uitgebreid met de fractie hebben gesproken. De fractie maakt zich toch wel ernstige zorgen wat betreft de samenwerking, op inhoud, met ITH. Met name over het duurzaamheidsdossier. Er blijft bij GL een gevoel hangen dat ITH een draai heeft gemaakt ten opzichte van het verleden; dat terwijl ITH is opgericht naar aanleiding van de plannen omtrent de windmolens. De vraag is hoe dat verder zal gaan. Er zijn twijfels of dit wel goed komt.

GL heeft de grootste ambitie met betrekking tot duurzaamheid; de fractie heeft een grote drive om de komende periode verder te komen met de duurzaamheidsambitie. CDA en ITH willen beide op dat gebied stappen zetten, dus dat viel goed in de fractie. Er is wat dat betreft zeker waardering voor ITH. CDA wil andere locaties dan de Goyerbrug onderzoeken. Voor GL is deze locatie nog steeds een geschikte optie. GL is niet tegen locatieonderzoek, maar vraagt zich wel af hoeveel vertraging hierdoor ontstaat.

GL wil eigenlijk niet meer praten over verplaatsing en 'pleisters'. GL heeft in de eerste plaats geen zin in verplaatsing van een paal. Er is al heel veel geïnvesteerd in het oplossen van de overlast; er zijn uitzonderlijk strenge maatwerkvoorschriften gesteld. Er moeten niet nog meer kosten worden gemaakt dan de tonnen die er al in zijn gaan zitten. In de tweede plaats gaat de gemeente niet over verplaatsing van een molen. GL wil de maatwerkvoorschriften van tafel hebben. Er moet een streep onder dit dossier worden gezet. Alleen het al gedane aanbod (van maatregelen zoals beplanting en isolatie) blijft staan. Daarom twijfelt GL of stabiele samenwerking mogelijk is.

ITH

De heer Zandbergen: Het klopt niet dat ITH een draai heeft gemaakt op het gebied van duurzaamheid. ITH heeft altijd gezegd dat zij voor duurzaamheid zijn, maar zij hebben kritiek op de invulling daarvan. De windmolens zijn eerder exemplarisch voor hoe met inwoners wordt omgegaan. ITH zegt nog steeds volmondig ja tegen een tweede windpark. Dat moet met goede inspraak en transparantie tot stand komen, waarbij het college inspanning levert om draagvlak te creëren. Het punt zit bij 'de pleister'. Ook ITH wil van het windparkdossier af, maar het moet goed afgehecht worden, ook gezien het Utrechtse onderzoeksrapport. Wat dat betreft moet er dus nog iets gebeuren. De inzet van ITH is een grotere ambitie met betrekking tot het tweede windpark; daar mogen best meer dan de geplande drie (of vier) molens komen, maar dan moeten er het liefst wel maatregelen worden genomen ten behoeve van de omwonenden van het eerste windpark. Totdat het tweede windpark gerealiseerd is, is er, ook bij de fractie, bereidheid om het huidige windpark maximaal te laten draaien, in de wetenschap dat daarna een paal verplaatst zal. Er moet een geste naar de inwoners worden gemaakt om zodoende het probleem met het huidige windpark voor eens en altijd op te lossen.

CDA

Waar het gaat om het windpark heeft het CDA twijfels over ITH. Zo zegt de heer Zandbergen dat hij "liefst" maatregelen voor het eerste windpark wil. De vraag is of dat "liefst" ook weg kan. En of ITH uiteindelijk met alles akkoord gaat. En wat gebeurt er als de paal blijft staan? Het CDA wil het eigenlijk helemaal niet meer hebben over het weghalen van een paal. Verder is het de vraag of bij het volgende windpark niet opnieuw een paar bewoners ontevreden zullen zijn waardoor het door blijft etteren. Keuzes in het verleden beïnvloeden altijd het geluk van inwoners. Zo kan je altijd blijven soebatten

Vervolg verkenning

De heer Ostendorp legt de vraag voor wat er gebeurt als de gemeente en Eneco er niet samen uitkomen.

De heer Zandbergen zegt dat hij in oplossingsrichtingen probeert te denken, maar dat hij weerstand proeft. Er moet eerst vertrouwen zijn, voordat er over windmolens gepraat kan worden.

De heer Van Dalen geeft aan dat hij vindt dat de heer Zandbergen de situatie omkeert.

De heer Visser voegt hieraan toe dat je wel kunt zeggen dat je in een tweede windpark bijvoorbeeld acht molens neerzet, maar daar moet óók draagvlak voor gevonden worden. In het vorige programma van ITH stond dat er geen nieuwe windmolens mochten komen en nu alleen als er draagvlak voor is.

Mevrouw Van der Luit vult aan dat in het ITH-programma staat dat er “bij voorkeur” geen nieuwe windmolens komen.

De heer Visser zegt dat de houding van ITH nu dus afwijkt van wat er in hun programma staat. Er zou weerstand zitten bij CDA en GL, maar het gaat er vooral om dat er enorme vraagtekens worden gesteld bij wat ITH zegt. De onderhandelaars van CDA moeten meer in handen hebben om hun fractie te kunnen overtuigen.

De heer Zandbergen zegt dat net zoals een beetje integer, ook een beetje vertrouwen niet bestaat. Dan is er onvoldoende basis. Daarom wil ITH een extra stap zetten. ITH probeert een visie neer te leggen en een oplossing te vinden. Er moet eerst vertrouwen zijn.

Mevrouw De Groot zegt dit niet helemaal fair te vinden. De stap van ITH wordt zeker gewaardeerd, maar GL en CDA zoeken net zo goed naar oplossingen. Het is alleen een andere oplossing. En er zit inderdaad weerstand, want GL wil niet gaan slepen met palen. Zoals ITH zich nu opstelt, is net zoiets als dat GL bijvoorbeeld ineens voor nog een kolencentrale zou zijn.

De heer Visser voegt hier het voorbeeld aan toe dat de PvdA ineens voor verlaging van ozb zou zijn.

De heer Zandbergen zegt dat dit voorbeeld niet deugt. ITH is voor duurzaamheid. Het gaat om het betrekken van de inwoners.
